Eduskunta
Puolustusvaliokunta

LAUSUNTO

ASIA: O 22/2019 VP STRATEGISET SUORITUSKYKYHANKKEET
TEEMA: PUOLUSTUSTEOLLISUUS HX-HANKINNASTA

Arvoisat Puolustusvaliokunnan edustajat, kiitämme kiinnostuksestanne meille tärkeää aihetta kohtaan ja arvostamme mahdollisuutta antaa lausunto aiheesta.

Näemme puolustusvälihankintoihin liittyvät epäsuoran teollisen yhteistyön vaatimukset keskeisinä keinoina kehittää ja ylläpitää kotimaisen teollisuuden osaamista, jolla suoraan tuetaan maamme puolustuskykyämme. Korkean teknologian toimittajana DA-Group, monen muun suomalaisen puolustusteollisuudessa toimivan PK-yrityksen lailla, on halukas kehittämään toimintaansa ja tähän epäsuora teollinen yhteistyö tuo teknologiasiirtojen avulla toimivan lisäkeinon. Suomessa on jo todella korkea osaamisen taso, esimerkiksi DA-Group valmistaa muun muassa elektroniseen sodankäyntiin ja tutkateknologiaan liittyviä järjestelmiä ja komponentteja. Tämä huomioiden, epäsuora teollinen yhteistyö kuitenkin mahdollistaa aivan omalla tasolla olevan näkyvyyden ja pääsyn uusimpaan teknologiaan ja tuotantotekniikkaan sekä kansainvälisiin tuotantoketjuihin ja asiakkuuksiin.

Näkemyksemme mukaan epäsuora teollinen yhteistyö on parhaimmillaan nimenomaan teknologia-siirtoja hyödyntämällä. Nämä siirrot mahdollistavat nopeutetun kehityspolun, joka takaa kotimaisen osaamisen huoltovarmuuden lisäksi myös kilpailukyvyn kansainvälisillä markkinoilla. Kilpailukyky kansainvälisesti on oleellista, jotta osaamista voidaan kehittää, tai ylipäätään ylläpitää Suomessa. Ilman uusien hankintojen mukana tulevaa teknologia siirron mahdollistavaa osaamista, ei järjestelmiä välttämättä voida ylläpitää kaikissa olosuhteissa kotimaisin voimin, eikä kotimainen suorituskyvyn jatkuva kehittäminen ole mahdollista.

Epäsuoran teollisen yhteistyön onnistuminen vaatii kotimaiselta asiakkaalta toimia, joilla sopivat teknologian siirron tunnistetaan, ja niihin sitoudutaan puolustusvoimien ja hallinnon puolelta. Teknologian siirrot ovat yleisesti pitkiä prosesseja. Näihin vaaditaan ulkomaisen toimittajan ja kotimaisen asiakkaan sitoutumisen lisäksi pitkä sitoutuminen myös kotimaiselta teolliselta toimijalta.

Uuden teknologian haltuunotto edellyttää myös siirron saajalta aina erilaisia investointeja niin tuotantokykyyn kuin myös henkilöstöön ja sen osaamiseen. Huomioiden alaan liittyvät erityisen pitkät aikajänteet investointien tuotto-odotuksiin, on tämä myös merkittävä päätös erityisesti kasvaville PK-yrityksille, joilla on jo muutenkin haasteita kasvun ja kansainvälistymisen rahoituksen kanssa. Tähän toivomme maan hallinnon edelleen kiinnittävän huomiota. Oleellista on, että epäsuoraan teolliseen yhteistyöhön osallistuvalla suomalaisella yrityksellä on oltava riittävä osaaminen ja tekninen kyvykkyys ottaa teknologia vastaa ja sitoutuminen jatkossa myös kehittää sitä sekä toimia uskottavasti kansainvälisillä merkkinoilla. Olisi kuitenkin harmillista, mikäli tämä jää puuttuvasta siltarahoituksesta

kiinni. Tähän voi vaikuttaa erilaisin rahoitusmenetelmin ja asiakkaan sitoutumisen myötä. Puolustus-budjetoinnissa olisi myös syytä varata varoja pilotoinnille ja kotimaiselle kehitystoiminnalle.

Epäsuoran teollisen yhteistyön teknologiasiirrot ovat erinomainen keino luoda maahamme osaamisen huoltovarmuutta. Onnistunut epäsuora teollinen yhteistyö luo osaamista, joka tukee innovaatiota, uudistumista, kansainvälistä verkostoitumista ja kasvua. Tämä olisikin syytä huomioida kaikissa ulkomaille suuntautuvissa puolustusvälinehankinnoissa.

Helsingissä 3.3.2021
Kristian Tornivaara
DA-Group, liiketoimintajohtaja, Defence & Aerospace
PIA, varapuheenjohtaja